

gelsen af enhverformelst Beboelseskjælder, og saa af dem, der bygges paa saadan Maade, at de ere funde. Hvor forskjellig Meningerne end ere om Kjælderne, saa maae vel Alle være enige dertil, at ikke alle Kjældere ere usunde; derfor bør det heller ikke i Almindelighed forbydes at indrette saadanne til Beboelse. Dernæst vil man vel ogsaa omtrent være enig i, at det er Jordfugtigheden, hvorpaa det fornemmelig kommer an, og som vel kunde virke mere fordærveligt i Kjældere end i andre Beboelseskælligheder. Derfor bør Kjælderne ikke indrettes til Beboelse, hvor der ikke raades Bod paa denne fordærvelige Omstændighed, men det bør ikke forbydes, hvor der sørges for, at den ikke kan udøve sin fordærvelige Indflydelse, og det er netop det, som er foreslaaet af Udvalget. Jeg kan iøvrigt heller ikke ansee denne Lovs Udgivelse for at være paastrængende, og, dersom dens Bestemmelser ved den endelige Affattelse skulde blive saadanne, at jeg ikke kan finde dem hensigtsmæssige, skal det ikke gjøre mig ondt, om jeg ved sidste Behandling skulde komme til at stemme imod Loven.

Justitsministeren: Den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgkreds (Tscherning) yttrede, at det forekom ham, iat det fremgik af mit Foredrag, at der nærmest ved denne Lov var lagt an paa at bringe Byggeforholdene i Kjøbstæderne i Samklang med Byggeforholdene i Kjøbenhavn. Dette forholder sig ingenlunde saaledes. Naar Ministeriet engang kommer til at forelægge en almindelig Byggeslov for Kjøbstæderne, vil den ærede Rigsdagsmand see, at man meget godt indseer, at Byggesreglerne, der skulle gjælde for Kjøbstæderne, i høj Grad maae være forskellige fra de Byggesregler, der gives for Hovedstaden. Forøvrigt har den ærede Rigsdagsmand i sit sidste Foredrag ført et klart Beviis for Rigtigheden af, hvad jeg sagde, at han ikke vilde respectere noget statistisk Datum i den Retning, hvori jeg yttrede mig, idet han, for at kunne respectere Rigtigheden af statistiske Data om den større eller mindre Sundhed ved Opholdet i Kjældere, opstiller den Fordring, at man skulde udsøndre en Snees Bygninger af een og

samme Bessaffenhed, lade dem beboe af Familier af een og samme Bessaffenhed og lade disse Familier boe der i en Række af 20 à 30 Aar — saaledes forekom det mig, han sagde — (Tscherning: Ja, jo længere, jo bedre!) først da vilde han erkjende Rigtigheden af de Resultater, som et saadant statistisk Datum gav. Men jeg vil spørge den ærede Rigsdagsmand, naar man skulde kunne vente at faae et Beviis i den Retning; efter min Formening vilde et saadant aldrig kunne føres. Vilde den ærede Taler selv anstille et saadant Forsøg og paatage sig de deraf flydende Udgifter — der vilde naturligtvis være betydelige Omkostninger forbundne dermed — ja, saa vilde det kunde prøves, men ellers vil det vistnok blive umuligt. Den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds (S. A. Hansen) har tillagt mig forskellige Ytringer, som jeg aldeles ikke har brugt, og har med en vis Spidsfindighed udværet enkelte Ytringer af mit Foredrag. Jeg har slet ikke sagt, at de Documenter, som Udvalget har været i Besiddelse af, skulde indeholde en Oplysning; jeg har ikke kunnet have sagt noget Saadant, da jeg i dette Dieblik ikke engang erindrer, hvad de omhandle. Jeg har vel læst disse Documenter igjennem, men det er længe siden, og forøvrigt maa jeg bemærke, at de kun ere sendte Udvalget fra Ministeriet efter Udvalgets Begjæring. Udvalget begjærte disse Documenter af Ministeriet og har faaet dem (Tscherning: Ja, Udvalget fik dem saa gode, som Ministeriet havde dem, men de duede ikke noget!), men ved Oversendelsen er der aldeles ikke sagt, at de skulde indeholde noget Beviis i den heromhandlede Retning. Den ærede sidste Taler meente ogsaa i mine Ytringer at finde, at, naar man forbød Indrettelsen af Kjælderleiligheder, saa var det, fordi man vilde undgaae Vanførlighederne ved at føre Control med, at Kjælderleilighederne bleve indrettede paa den Maade, som der nu er foreslaaet i Loven, og har deraf draget den Slutning, at Indretningen af Kjælderleiligheder blev forbudt for Embedsmændenes Bequemmeligheds Skyld. Derom har jeg ikke yttret det Allermindste; jeg har kun sagt, at det var vanførligt — om forøvrigt Embedsmændene opoffre nok saa meget af deres